

Emeviler Devleti Dönemi

İçindekiler

- Emeviler Devleti Dönemi
- Emeviler Döneminde İstanbul Kuşatması
- Kerbela Olayında Kısaca Yaşananlar ve Şehitler
- Kuzey Afrika'nın Fethi
- İspanya'nın Fethi
- Emevilerin Genel Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- Emevi Devletinin Yıkılması
- Emevi Halifeleri
- Muaviye Dönemi'nin Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- Yezid Dönemi'nin Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- Ömer Bin Abdülaziz Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- I. Velid Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- Abdülmelik Dönemi Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- Hişam Dönemi Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde
- Puvatya Savaşı (734)
- Emevîlerin Yıkılması
- Emevi Devleti'nin Yıkılma Nedenleri
- Emevilerin Mevali Politikası

Muaviye'nin halife olmasıyla [Emeviler Devleti](#) Şam merkezli kuruldu. İç huzuru sağlayan Muaviye fetih hareketlerine başlamıştır. **Emevilerin en parlak dönemini** Halife Abdülmelik ve Velid dönemlerinde yaşamışlardır. Yapılan anlaşmaya göre Muaviye yerine kimseyi veliaht olarak göstermeyecek onun ölümünden sonra Müslümanlar halifelerini seçeceklerdi. Fakat Muaviye sözünde durmadı ve ölmeden oğlu Yezid'i yerine halife veliaht gösterdi. Muaviye'nin bu davranışı ile halifelik ilk defa saltanat sistemine dönüştü.

Emeviler Döneminde İstanbul Kuşatması

Anadolu üzerine sefer düzenlenerek 668 yılında İstanbul kuşatılmış ama başarılı olunamamıştır. [İslam tarihinde İstanbul'un kuşatılması ilk kez](#) olmuştur.

Kerbela Olayında Kısaca Yaşananlar ve Şehitler

Muaviye'nin ölümünden sonra Yezid'in halifeliğini kabul etmeyen **Hz. Hüseyin** Küfe'ye gitmek üzere 680 yılında yola çıkmıştır. Hz. Hüseyin ve beraberindekiler Kerbela denilen bölgede Yezid'in askerleri tarafından şehit edilmiştir. [Kerbela olayında yaşananlardan](#) sonra Müslümanlar Şii ve Sünni şeklinde kesin olarak ikiye ayrılmıştır.

Kuzey Afrika'nın Fethi

[Hz. Ömer Dönemi](#)'nde başlayan Kuzey Afrika'daki fetih hareketlerine devam edilmiştir. Atlas Okyanusu'na kadar olan bölge alınarak Kuzey Afrika'nın fethini tamamlamıştır.

İspanya'nın Fethi

Atlas Okyanusu'na ulaşan İslam orduları Tarık Bin Ziyad komutasında Cebalitarık (Septe) Boğazı'nı geçerek İspanya'ya ulaşmışlardır. 711 yılında Vizigot Krallığı ile yapılan Kadiks Savaşı'nı kazanan **Emeviler** İspanya'yı fethetmiştir. Avrupa kıtasındaki ilerleyiş 732 yılında Franklarla yapılan ve başarısız olunan Puvatya savaşına kadar devam etmiştir. Müslümanlar İspanya'ya Endülüs adını vermişler ve burada [Endülüs Emevi Devleti](#)'ni kurmuşlardır.

Emevilerin Türkistan Bölgesindeki Savaşları ve Fetihleri: Horasan bölgesinde Emeviler dönemindeki Türk-Arap ilişkilerine bakıldığında iki taraf arasında bu dönemde şiddetli mücadeleler ve savaşlar yaşanmıştır.

Emevilerin Genel Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- Emeviler Dönemi'nde aşırı bir Arap milliyetçiliği politikası izlenmiştir. Arap olmayan Müslümanları Mevali yani ikinci sınıf vatandaş olarak görmüşlerdir. Bu politikaya tepki olarak Şuubiye Hareketi gelişmiştir.
- Halifelik saltanata dönüştürülmüştür.
- Halk Müslüman Araplar, Mevali (Arap olmayan Müslümanlar), Zımmi (Müslüman olmayan halk) ve köleler olmak üzere sınıflara ayrılmıştır.
- Abdülmelik Dönemi'nde Arapçanın resmi dil ilan edilmesiyle Arapça yaygınlaşmaya başlamıştır.
- Abdülmelik Dönemi'nde dinar adı verilen ilk İslam parası bastırılmıştır.

- Berid adı verilen ilk posta teşkilatı oluşturulmuştur.
- Bu dönemde İslam mimarisi Batı mimarisiyle yarışabilecek düzeye erişmiştir.

Emevi Devletinin Yıkılması

Emevilere karşı ilk isyan Horasan'da başlamıştır. Bu isyanın ülke geneline yayılması sonucu Emeviler yıkılmıştır. Abbas Abdullah'ın halife ilan edilerek **Abbasi devletinin** kurulmasıyla bu devlet sona ermiştir. Emevi soyundan gelenler İspanya'ya geçerek Endülüs Emevi Devleti'ni kurmuşlardır. **Emevilerin yıkılışında** merkezi otoritenin zayıflaması, Arap milliyetçiliği politikası, halifeliği saltanata dönüştürmeleri gibi unsurlar etkili olmuştur.

Emevi Halifeleri

Muaviye Dönemi'nin Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- Akrabası **Hz. Osman'ın katillerinin** cezalandırılmadığını bahane eden Muaviye, **ilk dört halifenin** seçilme şekillerinden farklı olarak halifeliği kabilecilik anlayışı ve kılıç kuvvetiyle kazanmıştır.
- **Dört Halife Dönemi**'inde halifenin seçiminde, danışma yani istişare prensibi dikkate alınmışken Muaviye'nin siyasi mücadeleyle bu makama gelmesi, hilafet sisteminin özünde büyük değişikliklere neden olmuştur. Bu değişiklikler Muaviye'nin, oğlu Yezid'i veliaht tayin etmesi ve halifeliğin el değiştirmesinde saltanat sisteminin ortaya çıkmasıyla yeni bir boyut kazanmıştır.
- Hilafet makamının merkezini Şam'a taşımıştır. İslam tarihinde ilk defa İstanbul bu dönemde iki defa kuşatılmıştır.
- Bu süreçte Müslüman donanması Tarsus, Rodos Adası ve İzmir'e akınlar düzenlemiştir.
- Kuzey Afrika fetihleri için Kayravan ordugâh şehrini kurmuştur.
- Kabil, Buhara, Sicistan, Nesev ve Baykent gibi yerler ele geçirilmiştir. Tunus'un fethi tamamlanmıştır.

Yezid Dönemi'nin Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- **Hz. Ali'nin** oğlu Hz. Hüseyin de Yezid'e bağlılığını bildirmemiş ve Kerbela denilen yerde ailesi ve akrabalarıyla birlikte şehit edilmiştir.
- **Kerbela Olayı** ile İslam toplumu birleşmemek üzere Sunni ve Şii diye iki kısma ayrılmıştır.

- Fas ve Cezayir alınarak Hz. Ömer Dönemi'nde başlanan Kuzey Afrika fetihleri tamamlanmıştır.

Ömer Bin Abdülaziz Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- **Mevalilerden alınan Cizye Vergisi** kaldırılarak ayrımcılığa son verilmiştir.
- Toplumun her kesimini kucaklayan bir yönetim sergilenmiştir.
- Bu yüzden Ömer bin Abdülaziz'e ilk dört halifenin yönetim anlayışına benzer bir yönetim sergilediği için **Dört Halifenin Beşincisi** denilmiştir.

I. Velid Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- Horasan Valisi Kuteybe bin Müslim, Maveraünnehir Bölgesi'nde pek çok şehri fethetmiştir.
- Buhara, Semerkant ve Harezm gibi önemli Türk şehirleri Emevi hâkimiyetine girmiştir.
- **Kadiks Savaşı (711)**: Tarık Bin Ziyad komutasındaki İslam orduları Vizigot Krallığını mağlup ederek İspanya fethedilmiştir.
- Müslümanlar bu bölgeye Endülüs adını vermişlerdir.

Abdülmelik Dönemi Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

- Arapça devletin resmî dili olarak ilan edilmiştir.
- İlk defa bu dönemde İslam parası bastırılmıştır.
- Kubbetus Sahra bu dönemde mimaride Bizans tesirinde inşa edilmiştir.
- Orta Asya hâkimiyeti için Türkişlerle şiddetli çatışmalar yaşanmıştır.

Hişam Dönemi Özellikleri Nelerdir Maddeler Halinde

Puvatya Savaşı (734)

Abdurrahman el-Gafiki komutasındaki İslam ordusu ile Charles Martel komutasındaki Franklar arasında yapılan savaşı Müslümanlar kaybetmiştir. Müslümanların Avrupa'da ilerlemesi bu savaşla son bulmuş Pirene Dağları sınır olmuştur.

Emevîlerin Yıkılması

Horasan Bölgesi'nde Ebu Müslim tarafından çıkanlan ayaklanma sonunda Ebul Abbas bin Abdullah, Ebu Müslüm tarafından halife ilan edildi. Mısır'a kaçan Halife II. Mervan'ın yakalanarak öldürülmesi sonucunda devlet yıkılmış ve **Emeviler Dönemi** son bularak **Abbasiler Dönemi** başlamıştır.

Emevi Devleti'nin Yıkılma Nedenleri

- **Emevilerin Arap milliyetçiliği yapmaları**, Arap olmayan Müslümanlara mevali yani ikinci sınıf insan muamelesi yapmaları
- Fetihlerin durmasıyla, ganimet ve vergi gelirlerinin azalması
- Bazı halifelerin zevk ve eğlenceye dalarak halktan uzaklaşmaları
- **Hız. Muhammed**'in soyuna kötü davranmaları ve Abdullah bin Zübeyr gibi önde gelen insanların yönetime karşı ayaklanması
- İslam toplumunun Şii ve Sunni şeklinde ayrılmasına neden olmaları
- **Abbasilerin** ve Şiiilerin aleyhte faaliyetleri
- Şuubiye Akımı'nın etkisi (Arap ırkçılığına karşı milletlerin kendi ırklarını yüceltme hareketi)
- Halifeliğin saltanata dönüştürülmüş olması

EMEVİLER DEVLETİ DÖNEMİ

Emevilerin Mevali Politikası

Emeviler Dönemi'nde İslamiyet'in ilkelerini yeterince algılayamamış ve Arap ırkçılığının tesirinde kalmış bazı çevrelerde mevaliyi hakir gören bir anlayış ortaya çıkmıştır. Nitekim bazı kaynaklarda bu anlayışa sahip olan Arapların yolda mevali ile aynı hizada yürümedikleri, onlarla aynı sofraya oturmadıkları, camilerini ayırdıkları, onların mesleklerine aşağılayıcı bir gözle baktıkları, kızlarını mevalinin erkeklerine vermekten kaçındıkları ve arkalarında namaza durmaktan çekindiklerine dair rivayetler nakledilmiştir.

[Emeviler Devleti Dönemi Konu Anlatımını PDF indir](#)